

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 2232/2019
21.05.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Звездане Лутовац, председника већа, Јелене Боровац и Драгане Маринковић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Иван Ђурић, адвокат из ..., против туженог „ББ“ ДОО ..., кога заступа Милан Јоксовић, адвокат из ..., ради поништаја решења и враћања на рад, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 2904/16 од 13.06.2018. године, у седници одржаној 21.05.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 2904/16 од 13.06.2018. године.

ОДБИЈА СЕ захтев туженог за накнаду трошкова одговора на ревизију.

Образложење

Пресудом Трећег основног суда у Београду П1 50/14 од 08.06.2016. године, ставом првим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се поништи као незаконито решење туженог од 21.01.2014. године и обавезе тужени да га врати на рад. Ставом другим изреке, одбачена је тужба тужиоца у делу којим је тражио да се обавезе тужени да га распореди на послове и радне задатке радног места које одговара његовом степену стручне спреме одређене врсте занимања стеченом знању и радној способности. Ставом трећим изреке, обавезан је тужилац да туженом накнади трошкове парничног поступка.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 2904/16 од 13.06.2018. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба тужиоца и потврђена првостепена пресуда. Ставом другим изреке, одбијен је захтев тужиоца за накнаду трошкова састава одговора на жалбу.

Против правноснажне пресуде донесене у другом степену тужилац је изјавио ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Тужени је дао одговор на ревизију захтевајући трошкове на име његовог састава.

Испитујући правилност побијане пресуде у смислу члана 408. ЗПП, Врховни касациони суд је нашао да је ревизија неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је са туженим 01.08.2002. године засновао радни однос на неодређено време на пословима архивара у одељењу менаџмента квалитета. Уговором о раду од 01.01.2003. године тужилац је засновао радни однос на неодређено време на пословима референта архиве за организациону јединицу Quality menagment. Анексом уговора о раду од 01.10.2005. и 01.12.2005. године утврђено је да је анексом од 01.10.2005. године промењен опис послова тужиоца, а анексом од 01.12.2005. године промењен назив радног места тужиоца у „archive officer“ у организационој јединици Quality menagment. Анексима основног уговора о раду ближе описаних у нижестепеним пресудама тужилац је упућиван на рад код другог послодавца и то у „ВВ“ ДОО. Анексом од 18.10.2013. године промењено је место рада тужиоца, тако што се тужилац након упућивања на рад код другог послодавца враћа на рад у „ББ“ почев од 18.10.2013. године, као радник у архиви на пословима ближе описаним у том анексу. Тужени је за обављање послова архиве од октобра 2006. године закључивао уговоре о пословно-техничкој сарадњи са предузећем „ГГ“ ДОО и уговоре о пружању услуга са предузећем „ВВ“ ДОО. Из исказа саслушаних сведока утврђено је да су послови писарнице (архиве) увек били у надлежности екстерних (спољних) сарадника јер код туженог није било потребе за систематизацијом овог радног места. У циљу извршења пресуде на основу признања Првог основног суда у Београду П1 3284/13 од 03.10.2013. године тужени је поново у својој систематизацији послова увео радно место радник у архиви изменом Правилника и на њега распоредио тужиоца. Међутим, ово радно место укинато је одлуком туженог о престанку потребе за обављањем одређених послова која је конкретизована изменама Правилника о организацији и систематизацији послова од 13.01.2014. године када је вршење послова тог радног места поново поверено спољним (екстерним) сарадницима туженог по ангажовању ван радног односа. Тужени је 31.01.2014. године усвојио одлуку о престанку потребе за обављањем одређених послова, као и измене Правилника о организацији и систематизацији послова којима је укинато радно место радника у архиви. Решењем туженог од 21.01.2014. године на основу члана 179. тачка 9. Закона о раду, тужиоцу запосленом на пословима радника у архиви отказан је уговор о раду јер је услед извршених организационих промена престала потреба за његовим радом, а није могло да му се обезбеди обављање других послова односно оспособљавање за рад на другим пословима па му је на име отпремнине исплаћено 761.628,09 динара са образложењем да је радно место радника у архиви укинато.

Код овако утврђеног чињеничног стања, правилно су нижестепени судови применили материјално право када су одбили захтев тужиоца за поништај решења туженог о отказу.

Према члану 179. тачка 9. Закона о раду послодавац може запосленом да откаже уговор о раду, ако за то постоји оправдан разлог који се односи на радну способност запосленог, његово понашање и потребе послодавца и то ако услед технолошких, економских или организационих промена престане потреба за обављањем одређеног посла или дође до смањеног обима посла.

Имајући у виду радно место тужиоца и начин на који су послови архиве организовани код туженог, да су ови послови углавном поверавани агенцијама, због чега је и тужилац у одређеном временском периоду био упућен на рад код другог

послодавца, а да је последњим изменама Правилника о организацији и систематизацији укинута ово радно место, то је правилан закључак нижестепених судова да је због наведених организационих промена код туженог престала потреба за обављањем ових послова. С обзиром да је радно место тужиоца укинута, а не смањен број извршилаца, како то погрешно наводи тужилац, тужилац није могао бити распоређен на друго радно место јер како је то у поступку пред нижестепеним судовима утврђено, сва друга радна места су била попуњена.

Нису основани ревизијски наводи да је тужени злоупотребио право враћајући тужиоца на рад по правноснажној пресуди а затим укидањем радног места на које је враћен у кратком временском периоду. У овом случају, у поступку пред нижестепеним судовима утврђено је да су послови писарнице (архиве) увек били у надлежности екстерних (спољних) сарадника јер код туженог није било потребе за систематизацијом овог радног места и да је тужени од 2006. године те послове поверавао спољним сарадницима. Околност увођења тог радног места у Правилник о организацији и систематизацији послова туженог је било нужно ради извршења правноснажне пресуде суда којом је тужилац успео у спору и враћен на рад. Тужени је на тај начин (једини могући) извршио наведену пресуду. Али, као што је већ указано, пословање туженог је такво да му послови овог радног места нису потребни, због чега је и донео Одлуку о укидању тог радног места. Овакво укидање и по оцени Врховног касационог суда, има своја оправдања у укупној организацији пословања туженог у које се суд не може мешати.

Нису основани ни ревизијски наводи да је тужени могао распоредити тужиоца на радно место у оквиру кога су ови послови систематизовани јер је у поступку пред нижестепеним судовима утврђено да такво радно место не постоји.

Тужиоцу је утврђен инвалидитет друге категорије 1992. године па није основано његово указивање да је тужени био у обавези да му у складу са преосталом радном способношћу обезбеди обављање послова на основу члана 101. Закона о раду. Осим тога, ова одредба се односи на распоређивање у оквиру постојећих радних места (којих у овом случају нема) а не у ситуацији отказивања уговора о раду по основу технолошког вишка.

Одбијен је захтев туженог за накнаду трошкова одговора на ревизију јер ти трошкови нису били ни нужни ни неопходни за одлучивање о овом правном леку (члан 154. став 1. ЗПП).

На основу члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа
судија
Звездана Лутовац,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић